

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 11P/145/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5922201342
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Petra Lacková
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2023:5922201342.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok sudkyňou JUDr. Petrou Lackovou vo veci starostlivosti o maloleté deti: U. S., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, dieťa rodičov: matka nebohá a otec A. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XXX, okr. F., t.č. maloletá v spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželov M. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXX, U., okr. F., právne zastúpená: Mgr. Iveta Žerebáková, advokátka, so sídlom AK A. Bernoláka 1419/10, Ružomberok a M. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX, U., okr. F. o návrhu M. N. o zrušenie spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželmi a zverenie mal. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, takto

rozhodol:

R u š í spoločnú náhradnú osobnú starostlivosť nariadenú nad mal. U. S., nar. XX.XX.XXXX rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 4P/121/2009 zo dňa 11.06.2009.

Maloletá U. s a z v e r u j e do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky M. N., nar. XX.XX.XXXX.

Stará matka je o p r á v n e n á a p o v i n n á vykonávať osobnú starostlivosť o mal. dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia s tým, že právo zastupovať a spravovať majetok maloletej má iba v bežných veciach.

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 100,- eur mesačne vždy do každého 25.dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, číslo účtu L.:Z XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku.

M e n í rozsudok Okresného súdu Ružomberok č.k. 4P/121/2009 zo dňa 11.06.2009 v časti náhradnej osobnej starostlivosti a rozsudok Okresného súdu Ružomberok č.k. 9P/9/2010-48 zo dňa 27.09.2010 v časti výšky výživného.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.Dňa 09.08.2022 bol súdu doručeným návrh Janky Burgárovej na zverenie mal. dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Vo svojom návrhu uviedla, že naposledy rozhodoval o mal. Okresný súd Ružomberok rozsudkom č.l. 4P/121/2009-22 zo dňa 11.06.2009, keď mal. zveril do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom N.. Bolo to v čase, keď ešte žila matka maloletej, ktorá tragicky zahynula 24.05.2011. Matka maloletej bola dcérou navrhovateľky, teda je aj biologickou starou matkou maloletej. M. N. nie je biologickým starým otcom maloletej. Pomery sa podstatne zmenili, manželia už viac ako 4 roky nežijú v spoločnej domácnosti, navrhovateľka spolu s mal. U. a mal. dcérou S. opustila spoločnú domácnosť, najmä pre správanie sa manžela, od ktorého chcela mať konečne klud, bez výčitiek a

alkoholu. Odvtedy zabezpečuje starostlivosť o obe mal. ona. Navrhovateľka podaným návrhom chce zosúladiť skutkový stav so stavom právnym, kedy sama vychováva U. S. 4 roky. Odporca a teda jej manžel sa o vnučku navrhovateľky nestará a nejaví o ňu náležitý záujem. Nijako jej neprispieva. Naďalej však poberal daňový bonus na U. bez akejkoľvek opatery a starostlivosti o ňu. Vzhľadom ku skutočnosti, že manžel navrhovateľky sa reálne nestará o jej vnučku U. a ona sa o svoju vnučku naďalej dlhodobo stará, je potrebné, aby došlo k zmene rozhodnutia vo veci náhradnej osobnej starostlivosti výlučne v prospech navrhovateľky. Manžel navrhovateľky náhradnú osobnú starostlivosť nevykonáva, ani neposkytuje. U. je v domácnosti navrhovateľky spokojná a vyrastá spolu s jej dcérou ako dve sestry. Manžel navrhovateľky nie je biologickým starým otcom maloletej. U. má k nemu narušený vzťah. Pre nezhody v spoločnej domácnosti, ktoré už navrhovateľka nemohla vydržať, znášať príkoria voči nej a deťom zo strany manžela, žije aj s deťmi sama a deti sú spokojné. Vzťah medzi jej manželom a maloletou ochladol, na spoločnú domácnosť má mal. zlé spomienky. Nútené chodenie do kostola, nevypočutie dieťaťa s bežnými problémami a jeho zážitkami viedli k tomu, že U. stratila snahu o rozvoj vzťahu s jej manželom. Stávalo sa, že práve manžel navrhovateľky pripomínal v nevhodných chvíľach U. stratu matky. Nemal žiadnu snahu sa opýtať, ako sa má, čo robí maloletá, čo ju poteší, či je zdravá, ako sa jej darí v škole a podobne. Až po podaní návrhu navrhovateľkou o zverenie ich spoločnej dcéry do jej starostlivosti, začal formálne sa snažiť o nejaký kontakt s oboma dievčatami. Bolo to len sporadické. Navrhovateľka sa riadne sústavne stará o výchovu svojej vnučky, zabezpečuje aj starostlivosť o ňu, o jej výchovu, zdravie, výživu a potreby. Pokiaľ ide o biologického otca maloletej, tento sa s U. nestýka, nemá s ňou žiadny kontakt. Posiela výživné pravidelne v poslednej dobe. Mal. U. svojho biologického otca v podstate nepozná, nebola s ním v kontakte. Otec mal. U. jej neposkytuje žiadnu starostlivosť. Citové väzby medzi mal. U. a navrhovateľkou sú pevné, navrhovateľka žije v domácnosti s mal. U. od jej narodenia. T.č. navrhovateľka výlučne sama zabezpečuje náhradnú osobnú starostlivosť mal. U.. Posledné dva roky manžel navrhovateľky nebol s U. v žiadnom kontakte. Nejavil záujem ani o stretávanie. Tým sa aj náklonnosť mal. voči nemu oslabil a v súčasnosti nemá záujem, aby sa o ňu staral.

2. Uznesením č.k. 11P/145/2022-47 zo dňa 21.12.2022 v spojení s opravným uznesením č.k.11P/145/2022-59 zo dňa 12.01.2023 bol maloletému dieťaťu ustanovený kolízny opatrovník, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok.

3. Súd vo veci nariadil pojednávanie, ktorého sa zúčastnil otec maloletej, náhradný rodičia - navrhovateľka a jej manžel, kolízny opatrovník.

4. Na pojednávaní navrhovateľka prostredníctvom právnej zástupkyne zotrvala na podanom návrhu, cieľom ktorého bolo najmä zosúladiť reálny skutkový stav so stavom právnym, kedy manželia nebývajú v spoločnej domácnosti od roku 2018. Od roku 2018 zabezpečuje náhradnú osobnú starostlivosť o mal. U. jej stará matka p. N.ová s tým, že mal. sa od tejto doby nestretáva s náhradným otcom, p. N.om, taktiež ani so svojim biologickým otcom nie je v kontakte minimálne od roku 2010. Následne navrhla, po zrušení spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, aby súd rozhodol o zverení mal. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke, túto aj reálne sama zabezpečuje a zabezpečuje ju riadne, riadne sa o mal. stará, vytvára jej vhodné prostredie na jej ďalší rozvoj. Zároveň má za to, že nie sú splnené podmienky pre zverenie mal. do osobnej starostlivosti otca, nakoľko otec neprejavuje záujem o mal. a nemá ani záujem osobne sa starať o mal., taktiež si riadne neplní vyživovaciu povinnosť a nie je ani v kontakte s mal., a ani sa o ňu nezaujíma. Taktiež jeho osobnostný profil nie je dobrý, keď bol odsúdený trestným rozkazom OS Ružomberok č.k. 8T/28/2018-91 zo dňa 12.04.2018 z prečinu zanedbania povinnej výživy. V súčasnej dobe si vyživovaciu povinnosť plní, avšak výživné bolo naposledy stanovené v minimálnej výške.

5. Navrhovateľka v rámci výsluchu doplnila a poukázala na to, že mal. má aktuálne vážne zdravotné problémy, ktoré s ňou ona rieši prostredníctvom rôznych odborných vyšetrení. Je možné, že do budúca bude potrebné aj absolvovať genetické vyšetrenie. Navyše jej manžel sa aj na inom pojednávaní vyjadril, že so zrušením spoločnej NOS súhlasí, pričom mu v podstate ani iná možnosť neostáva, nakoľko naozaj nezabezpečuje tú starostlivosť a je potrebné to zosúladiť, ten stav, ktorý momentálne je. Mal. U. sa ani so svojim biologickým otcom nestretáva, taktiež sa naňho ani nepýta, nezaujíma sa, taktiež ani on o ňu. Naposledy ju videl asi v roku 2010 na Vianoce, keď ešte žila aj U. matka, ona mu ju vtedy ukázala. U. je 8-čka na ZŠ, je integrovaná, ťažšie sa jej učí, ale jej študijné výsledky sú dobré, má jednotky, dvojky,

snaží sa, do školy riadne chodí. V dôsledku zhoršeného zdravotného stavu, jej diagnózy, musela skončiť so všetkým, čo mala rada, či už šport, korčuľovanie, kolobežka, výtvarná a ostatné veci. Momentálne jej náklady sú bežného charakteru, na stravu, ošatenie, drogériu a kozmetiku. Bývanie majú zabezpečené, ona spolu s mal. dcérou a mal vnučkou U. bývajú v 1-izbovom byte, ktorý je v jej osobnom vlastníctve, takže ďalšie náklady sú potom na bývanie. U. užíva pravidelne lieky, kde však doplatky nie sú nejaké vysoké, teraz stoja asi 1,70 eur, ale musí užívať ďalšie výživové doplnky, tie sú asi tak vo výške 20-30,- eur mesačne. U. je veľmi naviazaná aj na jej dcéru S., sú skoro rovnako staré, sú aj spolužiačky.

6. M. N., manžel navrhovateľky na pojednávaní v rámci svojho výsluchu potvrdil, že nebývajú s manželkou a mal. U. v spoločnej domácnosti viac ako 4 roky. Mal. U. býva s jeho manželkou, ktorá zabezpečuje starostlivosť o ňu. Jemu v súčasnej dobe v podstate neostáva nič iné, ako súhlasiť, aj keď pokiaľ ide o podaný návrh, jeho obsah, všetko, čo tam jeho manželka uviedla, sú klamstvá. Keď bývali v spoločnej domácnosti, on sa od narodenia U. riadne o ňu staral, kým túto možnosť mal. On si svoju manželku zobral už aj s dieťaťom, takže vedel, do čoho ide. Potom, keď sa manželkinej dcére narodila dcéra U., tak od začiatku stál pri nej, zabezpečoval starostlivosť o ňu, pomáhal, keď spolu bývali, či už so spoločnou domácnosťou, či už s U. alebo s ich spoločnou dcérou S.. Chodili spolu na výlety, pomáhal, keď trebalo ísť k lekárovi, taktiež sa s ňou učil. Bol to práve on, ktorý bol trepezlivý, ktorý vždy bol ochotný pomôcť s úlohami naproti tomu spôsob výchovy náhradnej matky bol taký, že ona často kričala a bola ona tá prisna. Ona priam neznášala, keď ho U. volala ocko. U. ho mala rada. Netvrdí, že by teraz o U. postarané nebolo, avšak on nijak nepochybil a keď tú možnosť mal, tak sa o ňu riadne staral. Manželka zobrala U. aj ich spoločnú dcéru S. a odišla s nimi do bytu, ktorý zdedila po svojom otcovi. Neodišla zo dňa na deň, bolo to postupne, postupne si aj ten byt zariaďovala. Ale aj keď odišli zo spoločnej domácnosti, tak naďalej trvalo to, že sa spolu stretávali aj s deťmi, chodili spolu na výlety, trávil spolu čas. Potom mu začala manželka vykrikovať, že sa k nim chodí iba ohriať, že je covid, že donesie covid z práce a podobné veci, takže on už potom mal zamedzené chodiť dievčatá pozeráť do bytu a postupom času úplne odtrhla aj U. od toho, aby sa mohla s ním stretávať. V podstate už tento stav trvá viac ako 2 roky. To, že sa viac ako 2 roky nestretáva s U., nie je spôsobené ním, ale jej náhradnou matkou, starou matkou M. N.ovou, ktorá v podstate jej bránila v tom, aby sa sním stretla. Na záver uviedol, že by vedel svojej žene odpustiť všetko, ale neodpustí jej to, že ona psychicky ubližovala deťom a teda aj U. v tom, že ich ovplyvňovala proti nemu.

7. Otec maloletej sa na pojednávaní taktiež vyjadril, keď súhlasil, aby zabezpečovala naďalej náhradnú starostlivosť o mal. U., jeho dcéru, jej stará matka, aj keď má výhrady k tomu, ako túto starostlivosť zabezpečovala. Bola to práve p. N.ová, ktorá mu U. nechcela ukázať, zamedzovala mu prístup k nej a tým pádom sa s dcérou nemal možnosť zblížiť a budovať si s ňou vzťah od malička. V súčasnej dobe ona už je naviazaná jednak na svoju starú matku, jednak na svoju sestru, resp. dcéru p. N.ovej, ktorú považuje ona za svoju sestru, ide o mal. S.. V súčasnej dobe pri veku a stave, v akom mal. je, by asi neovplyvňovalo moc dobre na ňu, keby požiadal o zverenie mal. do svojej osobnej starostlivosti. Momentálne nevie posúdiť, či by mu náhradná matka bránila alebo nebránila v styku s maloletou, keby o to prejavil záujem, v minulosti mu bránila. Je však poučený, že v prípade, ak bude mať záujem stretnúť sa s mal. dcérou a jej náhradná matka mu v tomto bude brániť, tak sa môže obrátiť na súd a požiadať o úpravu styku s dcérou. K svojim majetkovým pomerom uviedol, že v súčasnej dobe je zamestnaný, resp. pracuje ako SZČO v oblasti stavebníctva, nemá problém platiť aj vyššie výživné a bude ho platiť riadne. Je pravda, že v minulosti s týmto problémom mal. V súčasnosti je jeho príjem okolo 1.000,- eur, ale z toho si platí ešte odvody do sociálky, zdravotnej poisťovne vo výške asi 300,- eur, 150,- eur prispieva rodičom na bývanie, s ktorými býva v spoločnej domácnosti. Inú výživovaciú povinnosť okrem mal. U. nemá. Ďalšie náklady má v súvislosti s dopravou, na ubytovanie, kde momentálne prácu vykonáva, ak je to mimo bydliska a taktiež má ďalšie bežné výdavky na stravu, oblečenie, drogériu, kozmetiku,... Keď všetko poplatí, moc mu toho neostáva. Myslí si, že v jeho schopnostiach a možnostiach je platiť výživné vo výške 100,- eur mesačne.

8. Kolízna opatrovníčka súhlasila so zrušením spoločnej náhradnej starostlivosti manželmi k mal. U. a následne s jej zverením do náhradnej osobnej starostlivosti náhradnej matke M. N.ovej, nakoľko má za to, že t.č. je toto v záujme mal., nakoľko je potrebné vychádzať z reálneho stavu, kedy starostlivosť o mal. U. zabezpečuje práve navrhovateľka, ktorá túto starostlivosť zabezpečuje riadne. Otec nemá momentálne vytvorené podmienky, aby mohol zabezpečovať osobnú starostlivosť o mal. najmä z pracovných dôvodov a taktiež osobný vzťah a styk s maloletou bol dlhodobo prerušený, taktiež aj otec sám uviedol, že zverenie mal. do jeho osobnej starostlivosti by t.č. nebolo v záujme mal., nakoľko

mal. má vytvorené silné citové väzby k svojej „sestre“, dcére navrhovateľky, s ktorou býva v spoločnej domácnosti, ale taktiež aj k svojej starej matke, navrhovateľke. Pokiaľ ide o výživné, navrhla jeho zvýšenie so súhlasom otca na 100,- eur mesačne s tým, že platobným miestom by bol Úrad práce, soc. vecí a rodiny Ružomberok v zmysle platných zákonov a to od právoplatnosti tohto rozhodnutia, nakoľko starostlivosť o mal. po tejto stránke bola zabezpečená formou príspevkov, ktoré boli riadne náhradnej matke vyplácané a taktiež výživné jej otec poukazoval k jej rukám, k rukám náhradnej matky, tak ako bolo o tom naposledy rozhodnuté. Poukázala na to, že náhradným rodičom bolo v minulosti poskytnuté aj psychologické poradenstvo, taktiež cez úrad práce, ako aj CDR Kalvárska za účelom nápravy vzťahov k rodine, avšak toto bolo ukončené, nakoľko nevedlo k náprave, k obnoveniu vzťahov, mal. U. bola z toho v tom čase vyňatá, nakoľko bolo rozhodnuté, že by to nebolo pre ňu vhodné a v jej záujme. Naďalej však platí, že v prípade, či už p. N. alebo otec mal., ak budú mať problémy, budú mať záujem o takéto poradenstvo, môžu sa obrátiť na ÚPSVaR a takéto prípadné poradenstvo im bude poskytnuté.

9. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými v súdnom spise a to najmä s návrhom navrhovateľky, sobášnym listom, rodným listom mal. U., rodným a úmrtým listom R. S., rozsudkom OS Ružomberok, uznesením 7D/90/2011-20 zo dňa 14.11.2011 o dedičskom konaní, rozsudkom KS Trenčín 17Co/740/2015 zo dňa 30.09.2015, rozhodnutím ÚPSVaR Ružomberok zo dňa 27.01.2022 o znížení sumy opakovaného príspevku na dieťa, rozhodnutím o priznaní sirotského dôchodku, jeho výške, rozsudkom OS RK č.k. 4P/121/2009-22 zo dňa 11.06.2009, rozsudkom OS RK č.k. 9P/9/2010-48 zo dňa 27.09.2010, výpisom z KN, rozsudkom 7C 202/95 zo dňa 01.04.1996, rozsudkom 1T/56/2012 OS Trenčín zo dňa 21.05.2012, lustráciami v REGOB a SP, správou z prešetrovania pomerov ÚPSVaR Ružomberok zo dňa 03.01.2023, podstatným obsahom spisu 4P/121/2009, najmä správy z vykonávania náhradnej osobnej starostlivosti, naposledy z 21.09.2022

10. Z listinných dôkazov mal súd preukázané, že návrhom podaným na okresnom súde Ružomberok dňa 09.08.2022 navrhovateľka žiadala, aby súd zveril mal. U. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Janky Novej, ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o mal. s náležitou starostlivosťou. Zastupovať a spravovať majetok bude stará matka mal. dieťaťa, výnosy z majetku mal. získané pri spravovaní môžu byť použité na uspokojovanie potrieb maloletej v bežných veciach. Zároveň navrhla, aby súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť M.a N.a k mal. U. v celom rozsahu a zmenil tým rozsudok Okresného súdu Ružomberok 4P/121/2009 zo dňa 11.06.2009. Žiadnemu z účastníkov, aby nepriznal nárok na náhradu trov konania. Rozhodnutím Centra právnej pomoci č. spisu KaLM/6021/2022 zo dňa 25.03.2022 bol navrhovateľke priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci. Z predloženého sobášneho listu č. 10/2004 je zrejmé, že M. N. a M. N.ová, rod. R. uzatvorili dňa XX.XX.XXXX manželstvo v Starých Horách. Z manželstva sa narodila dňa XX.XX.XXXX t.č. mal. dcéra S. N.ová. Navrhovateľka v čase vstupu do manželstva s M.om N.om mala dcéru s predchádzajúcim manželom M. S., a to R. S., nar. XX.XX.XXXX. R. S. sa dňa XX.XX.XXXX narodila dcéra U. S., ktorej otcom je A. W., nar. XX.XX.XXXX. R. S. zomrela dňa 24.05.2011. Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok 4P/121/2009-22 zo dňa 11.06.2009 bola mal. U. S. zverená do náhradnej starostlivosti starým rodičom M. Novej a M.ovi N.ovi, ktorým bola zároveň uložená povinnosť vykonávať osobnú starostlivosť o mal., zastupovať ju a spravovať jej majetok s náležitou starostlivosťou, výnosy z majetku mal. získané pri jeho spravovaní mohli byť použité najmä na uspokojovanie potrieb maloletej, pričom starí rodičia maloletú zastupujú a spravujú jej majetok v zmysle uvedeného rozsudku v bežných veciach. Matke bola uložená povinnosť platiť uvedeným rozsudkom výživné po 24,50 eur mesačne, otcovi bola uložená povinnosť platiť výživné vo výške 24,50 eur mesačne, obom do 15.dňa v mesiaci vopred k rukám M. Novej. Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 9P/9/2010-48 zo dňa 27.09.2010 došlo k zmene rozsudku č.k. 4P/121/2009-32 zo dňa 11.06.2009, pokiaľ ide o výživné, keď matke mal. U. bola uložená povinnosť prispievať na výživu sumou 150,- eur mesačne a otcovi sumou 40,- eur mesačne. Z výpisu LV č. 2722 je zrejmé, že navrhovateľka je vlastníčkou bytu súp. č. XXX nachádzajúceho sa v okrese F., obec U., k.ú. U., na pozemku parc. č. XXXX/X. V lustrácii z registra obyvateľov vyplynulo, že mal. U. má nahlásený prechodný pobyt na adrese U. XXX od 13.07.2020, kde má taktiež nahlásený od uvedeného dátumu prechodný pobyt aj navrhovateľka, ide o byt ktorého vlastníčkou je navrhovateľka. Navrhovateľka je poberateľkou ČID vo výške 154,20 € (k 10.08.2022), od 01.01.2023 vo výške 172,40 €. Manžel navrhovateľky je zamestnaný v Centre účelových zariadení od 01.01.2013 ako rehabilitačný pracovník. Zo správy z prešetrovania pomerov ÚPSVaR Ružomberok zo dňa 03.01.2023 boli potvrdené skutočnosti uvádzané navrhovateľkou pokiaľ ide o bytové podmienky mal., bolo tiež konštatované, že tieto má riadne zabezpečené. Na mal. U. navrhovateľka poberá sirotský dôchodok (od 01.01.2023 vo výške 135,10 €) a opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do NOS (85,40 € k 1/2023), zároveň

poberá rodinné prídavky na dve deti (mal. U. a na mal. S., dcéru), taktiež výživné od otca mal. U. (40 € mesačne). U. je ôsmačka na ZŠ v Likavke, školské povinnosti si plní. V súčasnosti má vážne zdravotné problémy, ktoré spolu s ňou rieši navrhovateľka. Otec sa o dcéru nezaujíma. Mal. taktiež v súčasnosti odmieta kontakt s manželom navrhovateľky, on jej naposledy napísal SMS správu na Vianoce 2022. Biologický otec maloletej pracuje ako SZČO od 01.10.2018 s vymeriavacím základom 566,50 € mesačne za rok 2022 a 546 € mesačne za rok 2021. Otec mal. bol trestným rozkazom Okresného súdu Ružomberok č.k. 8T/28/2018-91 zo dňa 12.04.2018 právoplatne odsúdený pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zák. a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace s podmieneným odkladom so skúšobnou dobou na 18 mesiacov, taktiež mu bola uložená povinnosť zaplatiť v skúšobnej dobe zameškané výživné k rukám starej matky mal. vo výške 400€. Z pripojeného spisu 4P/121/2009, kde sa pravidelne sleduje spôsob výkonu náhradnej starostlivosti je zrejmé, že túto zabezpečuje momentálne navrhovateľka a to riadne, t.z. náhradná osobná starostlivosť je vykonávaná v prospech maloletej.

11. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine prvá veta, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tretej osoby súd.

Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu nezaniká.

Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania NOS, najdlhšie do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, výživné poukazovali úradu práce, soc. vecí a rodiny.

Podľa § 46 ods. 1 Zákona o rodine Maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

Podľa § 47 ods.1 písm. e.) a f.) Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti, rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

Podľa § 47 ods.3 Zákona o rodine ak zanikla náhradná osobná starostlivosť podľa odseku 1 písm. f) a rodičia maloletého dieťaťa naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd môže na návrh jedného z bývalých manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, ponechať maloleté dieťa v jeho osobnej starostlivosti, ak je to v záujme maloletého dieťaťa, najmä s ohľadom na jeho citové väzby a stabilitu výchovného prostredia. Návrh môže jeden z manželov podať zároveň s návrhom na rozvod.

Podľa § 47 ods.5 Zákona o rodine Ak zanikne náhradná osobná starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

12. Maloleté dieťaťa môže byť zverené do NOS osamelej osoby alebo do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželov alebo do NOS jedného z manželov, ak s tým druhý z manželov súhlasí. Spoločná náhradná osobná starostlivosť môže byť súdom zrušená aj len vo vzťahu k jednému z náhradných rodičovo- manželov. Ak súd zveruje dieťaťa do NOS len jednému z manželov, súd je povinný zisťovať postoj druhého manžela ku zverenie a rozhodnúť o zverení môže len vtedy, ak druhý manžel vysloví svoj súhlas. Súhlas manžela nie je potrebný, v zákon stanovených prípadoch, ktoré je nutné chápať ako výnimky zo všeobecného pravidla. Prvou výnimkou je dôvod, ak manželia nežijú v spoločnej domácnosti bez ohľadu na príčinu prečo nezdediajú spoločnú domácnosť. Jedným zo spôsobov zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti je jej zrušenie rozhodnutím súdu. Súd má povinnosť zrušiť NOS len vtedy, ak sa preukáže vážne dôvody pre takéto rozhodnutie. Inštitút zrušenia NOS nemá výlučne sankčný charakter a treba ho chápať ako oprávnenie súdu rozhodnúť o aktuálnej situácii dieťaťa v súlade s jeho najlepším záujmom. Rozhodnutie o zrušení NOS musí byť odôvodnené a v súvislosti s najlepším záujmom dieťaťa. Zákonným následkom zrušenia NOS je obnovenie výkonu rodičovských práv a povinností rodičov v pôvodnom rozsahu. Súd je preto povinný ďalej skúmať, či sa rodičia môžu o svoje mal. dieťa starať a teda či treba alebo už netreba nariadovať náhradnú osobnú starostlivosť. AK súd zistí, že dôvody, pre ktoré bola NOS nariadená stále trvajú, potom musí prijať opatrenia v záujme dieťaťa, tak aby jeho riadna výchova bola zabezpečená. Ak je potrebné zabezpečiť dieťaťu náhradné prostredie aj do budúcnosti, potom je vhodné, keď súd zároveň so zrušením NOS rozhodne o nariadení novej náhradnej starostlivosti tak, aby výchova dieťaťa bola nepretržite zabezpečená.

13. Vzhľadom na vykonané dokazovanie, súd rozhodol o zrušení spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželmi na návrh jedného z manželov, nakoľko zistil, že spoločná náhradná osobná starostlivosť sa nevykonáva, nerealizuje, keď manželia nežijú v spoločnej domácnosti už viac ako 4 roky, pričom starostlivosť o maloletú od tej doby zabezpečuje jeden z manželov, náhradná matka. Súd má za to, že v tomto prípade nie je podstatné, ktorý z manželov uvedený stav spôsobil, je však podstatné, že o maloleté dieťaťa je naďalej riadne postarané, má zabezpečené bývanie, riadne chodí do školy, má riadne zabezpečenú zdravotnú starostlivosť a vytvorené citové väzby na náhradnú matku a tiež na ďalšiu osobu s ktorou žije v spoločnej domácnosti. Už viac ako 2 roky trvá stav, kedy sa maloletá ani riadne nestretáva s druhým náhradným rodičom. Aj napriek tomu, že manželstvo manželov nebolo rozvedené, má súd za to a z vykonaného dokazovania bolo aj preukázané, že v najlepšom záujme maloletého dieťaťa s cieľom zosúladiť reálny stav so stavom právnym je zrušenie spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželmi N.i. Zrušenie NOS manželmi však v tomto prípade nemá sankčný charakter. To znamená, súd spoločnú náhradnú starostlivosť nezrušil z dôvodu, že by sa druhý z manželov o dieťaťa nevedel postarať. Následne súd zisťoval, či je možné mal. zveriť do osobnej starostlivosti niektorému z rodičov, pričom z vykonaného dokazovania bolo zistené, že osobnú starostlivosť o mal. nie je schopný, resp. nemôže zabezpečiť ani jeden z jej rodičov. Matka zomrela a otec nemá riadne vytvorené podmienky pre zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloletú a to jednak z pracovných dôvodov a tiež z dôvodu nevytvorených citových väzieb z maloletou, kedy sa o mal. nezaujíma, nenavštevujú sa nestretávajú sa a to už v podstate od útleho veku maloletej (naposledy mal. videl, keď mala asi 2 roky). Súd sa teda následne musel vysporiadať s otázkou, kto bude ďalej zabezpečovať starostlivosť o maloletú. V ďalšom výroku preto rozhodol o zverení maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti M. Novej, starej matky maloletej, nakoľko mal za to, že je to v najlepšom záujme maloletej. Navrhovateľka je zároveň príbuzná maloletej, ktorá aj doteraz NOS o maloletú zabezpečovala. Ako navrhovateľka prejavila súhlas s tým, aby jej bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti, pričom so zverením maloletého do jej náhradnej starostlivosti súhlasil aj otec maloletej a kolízny opatrovník. Súhlas manžela v tomto prípade nebol potrebný. Bolo preukázané, že navrhovateľka má vytvorené všetky podmienky a spĺňa všetky

kritéria, ktoré zákon požaduje pre to, aby mohla zabezpečovať aj naďalej náhradnú osobnú starostlivosť o maloletú.

14. Pokiaľ ide o výživné, súd otcovi uložil povinnosť platiť výživné vo výške 100 € mesačne, nakoľko mal za to, že je v schopnostiach a možnostiach otca výživné v takejto výške platiť, čo potvrdil a s čím súhlasil aj otec mal. pri svojom výsluchu a tiež kolízny opatrovník. Napriek tomu, že súd nemal riadne vykonané šetrenie ohľadne príjmov a výdavkov otca maloletého, túto skutočnosť však dáva na ľarchu otca maloletého, ktorý napriek tomu, že bol vyzvaný na preukázanie majetkových pomerov, si túto povinnosť nesplnil a to ani na pojednávaní, keď nepredložil súdu dôkazy, ktoré by preukazovali a potvrdzovali jeho majetkové pomery. Navyše o maloleté dieťa neprejavuje záujem, nenavštevuje ho, neinformuje sa o jeho zdravotnom stave, o jeho vývine, nekupuje mu potrebné veci ani darčeky. Z ohľadom na uvedené má súd za to, že zvýšenie výživného na sumu 100 € mesačne je dôvodné a v záujme mal. dieťaťa

15. Pokiaľ ide o trovy konania, súd rozhodol v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku a vyslovil, že žiadne z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti rozsudku súdu prvej inštancie možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, na Okresnom súde Ružomberok písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods.1,2 CSP) - a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje, e) podpis, a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania - uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods.1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods.1,2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.